

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1933, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 181. — ŠTEV. 181.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 4, 1936. — PONDELJEK, 4. AVGU STA 1936.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

VSI GLAVNI INDIJSKI VODITELJI VRZENI V JEČO

PRESEDNIKA INDIJ. KONGRESA IN PETDESET UGLEDNIH INDIJCEV SO DALI ANGLEŽI ARETIRATI

Policija je s silo razgnala demonstracijo. — Po vseh večjih mestih so bili proglašeni štrajki. — Skoro tristo demonstrantov je bilo ranjenih v bojih. — V Bombayu in Almedabadu so zaprli Indijci v znamenje protesta štirideset tovarn.

BOMBAY, Indija, 2. avgusta. — Danes je bilo po hudem spopadu s policijo aretiranih dvainpetdeset indijskih voditeljev, med njimi tudi Wallabhai Patel in Pandit Malaviya. Takoj zatem so njihovi namestniki proglasili štrajke po vseh večjih indijskih mestih.

Z aretacijo Patela, predsednika narodnega kongresa, in Malaviya, bivšega načelnika narodne skupščine, ter Patelove hčerke, so zdaj na varnem vsi uglednejši indijski voditelji.

Med 52 aretiranimi je deset voditeljev gibanja za neodvisnost in pet članov delavskega kongresa.

Aretacije so tvorile višek spopada med policijo in prostovoljci, ki so kljub silnemu nalivu preživeli vso noč na ulicah.

Tekom spopadov je bilo osemsto demonstrantov ranjenih, izmed katerih so jih morali 188 odvesti v bolnišnico.

Policija se je poslužila orožja, ko ni hotel Patel pozvati množice, naj se razide. Ljudska množica je bila zabarikadirala vse ceste, vodeče k železniški postaji. Ko so odvedli aretirane voditelje pred sodišče, je policija zopet začela napadati prostovoljce.

V Bombayu in Almedabadu so zaprli Indijci v znamenje protesta štirideset tovarn. V Delhi je bil proglašen generalni štrajk. Prodaja domačih alkoholnih pijač je bila ustavljena.

POLET OKOLU ZEMLJE SE JE IZJALOVIL

Mears in Brown sta srečno dospela na Novo Fundlandijo, kjer ju je pa zadela žalostna usoda.

HARBOR GRACE, Nova Fundlandija, 2. avgusta. — John Henry Mears, ki je dvakrat poletel okolu sveta, a je bil njegov rekora obakrat premagan, se pripravja danes na polet v Dublin. Razdalja znaša 1900 milj.

Mears se je dvignil v New Yorku ter po osmih urah in petnajstih minutah došel sem. Posluhuje se enokrilnika "City of New York".

Mears ima dva spremljevalca, 31. letnega bivšega poštnega letalca Henry-a J. Browna ter malega psička, ki ga je podarila Mary Pickford njegovi ženi.

"Graf Zeppelin" je napravil pot okolu zemlje v rekordnem času 21 dni, 8 ur in 26 minut.

Mears in Brown nameravata napraviti isto pot v petnajstih dneh.

Drugo poročilo se glasi:

HARBOR GRACE, N. F., 3. avgusta. — Ko sta se John Henry Mears in Henry J. Brown dvignila v zrak, do poletita na Irsko, je počil neki gumijasti oboč, in enokrilnik "City of New York" je padel na zemljo. Letalca sta došla le lahke poškodbe.

S poletom okolu zemlje zaenkrat torej ne bo nič.

KITAJCI BEŽE PRED ZAVOJEVALCI

Vse beži pred tujimi vasiljevalci iz dolin ob Jantse reki. — Strašne razmere vsepovsod.

ŠANGHAI, Kitajska, 2. avgusta. Na tisoče kitajskih prebivalcev mest Hankov, Hanlang in Vučang, ki leže ob Rmeni reki, je bežalo danes iz svojih stanovanj, ko so izvedeli, da se bližajo vstaji. V vseh mestih, tudi v Nankingu, je bilo proglašeno vojno pravo.

Iz Čangša je prišlo poročilo, da so tolpe, ki so pred par dnevi napadle kraj, še sedaj niso odšle. Skoro vsa poslopja velikih mest so bila vpepeljena.

Nadalje se je poročalo, da je bilo odvedenih na stolne bogatih Kitajcev in da so vse pridržali proti plačanju odškodnine.

OGROMEN IZVOZ RUSKEGA ŽITA

LONDON, Anglija, 2. avgusta. — Po mnenju tukajšnjih strokovnjakov bo imela izredno dobra ruska letina tekom prihodnjih treh mesecev odločen vpliv na žitni trg.

Ruski pridelek cenijo na sedemnajst milijonov ton, torej na dva milijona ton več kot lani. Prejšnji teden so prodali Rusi v Evropo sto tisoč ton in sicer po cenah, ki so temeljile na liverpoolskih kvotacijah.

Na Ellis Islandu se nahaja bivši jugoslovanski minister za javna dela, dr. Avgusta Kosutič. Močak je zet pokojnega Stjepana Radića ter je eden voditeljev hrvatskih nacionalistov.

Ker ga oblasti nočejo spustiti v deželo, je odbor ki baje predstavlja in zastopa "pol milijona ameriških Hrvatov", brzojavil državemu tajniku Stimsonu ter ga prosil, naj se zavzame zanj.

INOZEMSKI KRŠILCI BODO DEPORTIRANI

Z inozemci, ki kršijo osemnajsti amendment, se bo postopalo po Jonesovi postavi, ki o-mogoča deportacijo.

WASHINGTON, D. C., 3. avgusta. Proti vsem kršilec prohibicijskih postav, predvsem proti inozemcem, bo uvedena najstrožja kampanja. Z njimi bodo postopali po Jonesovi postavi, ki dela razliko med prestopkom in zločinom, ter predpisuje pet let ječe in \$10,000 globe. Inozemca, ki je obsojen zastran zločina, je mogoče po prestani kazni deportirati.

Ta naloga bo poverjena 200 posebnim agentom, ki bodo delovali v dvanajstih skupinah.

Objasti zaenkrat še nočejo izdati, koliko inozemcev imajo na sumu, vendar se pa domneva, da so baš inozemci voditelji velikih tihotap-skih organizacij.

Prohibicijski urad bo posvetil temu novemu načrtu vso pozornost ter ga bo izvedel do skrajnosti.

NOVA POLARNA EKSPEDICIJA

Osemindvajset Rusinj med petdesetimi člani ekspedicije, ki je dospela na Nansenovo zemljo

NANSENOVA ZEMLJA, 3. avgusta. — S sovjetskimi ledolomcem "Sodov" je dospela semkaj pod vodstvom profesorja Otona Schmidta ruska polarna ekspedicijska. Postavila je svoje šotore na tem otoku, ki je vedno obdan od snega in leda.

V ekspediciji se nahajajo tudi prve polarne raziskovalke, katere vodi osemindvajsetna Mine Petrovna Dempsey iz Leningrada, ki je sklenila udeležiti se ekspedicije, kljub vsem svarilom, da ne more nobena ženska prenašati naporov takega potovanja.

Miss Dempsey je druga voditeljica ekspedicijske ter danes odredila, naj se zopet očisti koč, v kateri je bival pred 32 leti neki angleški raziskovalec.

Dr. Kosutič je pobegnil iz Jugoslavije, ker mu je jugoslovanska vlada baje stregla po življenju, in se podal v London. Jugoslovanska vlada hoče na vsak način preprečiti njegov prihod v Združene države, ker se boji, da bi v tujini ne razkrinkal srbskega tiranstva.

Dr. Kosutič je pobegnil pred dvema leti iz Jugoslavije ter živel v Švici in Angliji.

MUSSOLINI JE UVEDEL SMRTHO KAZEN

RIM, Italija, 1. avgusta. — Potom novega kazenskega zakonika je zopet uveljavljena smrtna kazen. Smrtna kazen je bila v Italiji leta 1890 postavno odpravljena, izvrševali je pa niso že od leta 1876.

KONGRES POLJSKIH LEGIONARJEV

Te dni se je v Varšavi začel kongres zastopnikov vseh organizacij Zveze poljskih legionarjev. Seji je prisostvoval predsednik poljske vlade Slavak, ki je imel prigodni govor. Na konferenci so bila prebita poročila o pripravljanih delih za letni kongres legionarjev, ki bo 10. avgusta v Radovi. Sprejeta je bila resolucija, ki poudarja edinstvo legionarjev v ideologiji njihove organizacije. Ražen tega poziva člane organizacij, naj nadaljujejo delo, ki so ga začeli legionarji v korist države, a koncu konferen-ce sta bili poslani pozdravni brzojavki predsedniku poljske republike Mościckemu in maršalu Pilsudskemu.

NEMSKA LETALCA NA ISLANDIJI

REYKJAWIK, Islandija, 3. avgusta. — Nemška letalca Wolfram Hirth in Oscar Weller, ki sta po 12 ur trajajočem poletu dospela z Orkney otoka sem, se pripravljata na polet na Groenlandijo. Odtam nameravata poleteti preko Kanade v Združene države.

KOSUTIČA NE PUSTE V AMERIKO

Jugoslovanski konzul pravi, da je došel sem s potvorjenim potnim listom. — Hrvatje so se zavzeli zanj.

Na Ellis Islandu se nahaja bivši jugoslovanski minister za javna dela, dr. Avgusta Kosutič. Močak je zet pokojnega Stjepana Radića ter je eden voditeljev hrvatskih nacionalistov.

Ker ga oblasti nočejo spustiti v deželo, je odbor ki baje predstavlja in zastopa "pol milijona ameriških Hrvatov", brzojavil državemu tajniku Stimsonu ter ga prosil, naj se zavzame zanj.

Dr. Kosutič je došel na Ellis Island v torek ter je bil v petek zaslisan pred posebno preiskovalno komisijo. Drugo zaslisanje se bo danes vršilo.

Medtem se je pa oglasil jugoslovanski konzul v New Yorku, R. Jan-kovič, ki pravi, da Kosutič ni bil zadržan na podlagi nekega anonimnega pisma, pač pa vsled protesta jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu.

Janković izjavlja, da potuje Kosutič z diplomatskim potnim listom, na katerem je ponarejen vi-zej.

Vizej mu je baje preskrbela neka boljševiška pisarna na Dunaju, ki se peča izključno le s ponarejanjem dokumentov.

Nadlje pravi Janković, da hoče priti v Združene države v namenu, da širi nemir in nezadovoljstvo med ameriški Hrvati ter da izveže iz ameriških Hrvatov čimveč denarja.

V brzojavki, ki je bila poslana državemu tajniku Stimsonu, je rečeno, da je bil dr. Kosutič osebno povabljen v to deželo ter da ga po Združenih državah in Kanadi nestrno pričakujejo Hrvatje, ki ne simpatizirajo s sedanjo jugoslovansko vlado.

Dr. Kosutič je pobegnil iz Jugoslavije, ker mu je jugoslovanska vlada baje stregla po življenju, in se podal v London. Jugoslovanska vlada hoče na vsak način preprečiti njegov prihod v Združene države, ker se boji, da bi v tujini ne razkrinkal srbskega tiranstva.

Dr. Kosutič je pobegnil pred dvema leti iz Jugoslavije ter živel v Švici in Angliji.

DAR AMERIŠKEGA MILLJONARJA

RIM, Italija, 2. avgusta. — Tukajšnje uradno glasilo je objavilo, da je podaril znani ameriški milijonar George Eastman italijanski vladi milijon dolarjev za zgradnjo velike klinike v Rimu.

BOLJŠEVIŠKI KURIRJI V BESHRABLJI

20. julija sta bila ob Dnjestrju aretirana dva sovjetsko-ruska kurirja, ki sta hotela priti preko reke v Rusijo. Tretjemu je uspelo pobegniti. Danes pa so našli še tega, ko je plaval popolnoma onemogel v reki, 50 km od mesta, kjer sta bila aretirana prva dva. Izkazalo se je, pod gre za žensko, ki pa ni hotela povedati svojega imena. Prva aretiranca sta izjavila, da se jima je priklučila, ne da bi povedala svoje ime. V nasprotju z njeno prepričanje obleko so njena izredna lepota, inteligenca in dobro gojeni nohti. Nedaleč od mesta, kjer so se ukrali aretirani kurirji, so našli municijo, puške in bombe.

FAŠISTI SO STRELJALI NA MENIHE

S tem so preprečili iskanje trupla ženske - begunke. — V Italiji ni več mogoče živeti.

ZENEVA, Švica, 2. avgusta. — Skupina menihov iz samostana sv. Bernarda je včeraj komaj ušla krogom fašistovskih milicijarjev, ki so nastanjeni na meji med Švico in Italijo.

Menihi so s svojimi psi zapustili samostan, da poiščejo truplo neke mlade ženske - begunke, ki je pred kratkim izgubila pot v snežnem viharju na švicarski strani Barrason gore, ki je visoka 9725 čevljev. Ker beže skoro vsi begunci iz Italije preko te gore, so vedeli fašisti za vzrok iskanja ter bili raditega strašno jezni.

Ko so se menihi pojavili, je stražnik takoj otvoril ogenj iz daljave par sto jardov. Menihi so takoj poskušali zavetja za skalami. Ko so se zopet pokazali, je bilo oddanih še več streljav. Nikdo ni bil ranjen, le neki pes je bil ubit. Konečno so napravili menihi velik ovinek, ter srečno prišli domov. Bil so zelo ogorčeni, kajti izza srednjeveških časov so menihi postregli vsakemu, brez ozira na narodnost.

Poročilo iz Zeneve je pretekli teden pripovedovalo, da je več skupin italijanskih protifašistov pobegnilo iz Italije. Prekorčili so Alpe z velikim rizikom, brez potnih listov ter z malo denarja.

Neka skupina je prekorčila Theodula prelaz, več kot 10 tisoč čevljev visoko v bližini Matterhorn-a.

Na ledeniku je omahnila neka žena z dvema otrokoma. Pozneje so jo rešili vodniki.

Vsi begunci, ki beže preko Alp, izjavljajo, da je postalo življenje pod vladno Mussolinija naravnost nezmožno in da imajo dosti rajše tujino kot pa življenje v domači deželi.

NEGLEDE KJE ŽIVITE, V KANADI ALI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnih in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	46.00
"	5000	\$	91.00
"	10,000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.30
"	300	\$	16.80
"	500	\$	27.40
"	1000	\$	54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dopoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazume-te glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

STRAH PRED BOLJŠEVIŠKO KONKURENCO

Sovjetski list izjavlja, da so Združene države prepovedale uvažati rusko blago, ker se boje konkurence.

MOSKVA, Rusija, 3. avgusta. — "Gospodarsko življenje", organ najvišjega gospodarskega sveta sovjetske Rusije, je izjavil v nekem uvodnem članku, ki se peča z nastopom Združenih držav napram Rusiji, da ima sedanja sovjetska sovražna kampanja v Združenih državah svoj vzrok v strahu ameriškega trgovskega sveta, da se bo po petletnemu načrtu sovjetrov posrečilo Rusiji postati nevaren konkurent Amerike.

List dostavlja, da ne more niti prepoved uvoza lesne kaše in drugih stvari ter napadi prejšnjega newyorskega policijskega komisar-pa Whalena niti napadi podpredsednika Ameriške Delavske Federacije, Wolla, ustaviti industrijalnega napredka sovjetrov.

Zaslepljena od sovraštva proti dežel, ki hoče koristno zgraditi socializem, bo ameriška buržuazija izgubila zadnjo trdnico človeške pameti, — se glasi v članku.

Zdrav človeški razum jim mora reči, da bodo škodovali svojemu lastemu žepu s svojo svetlojem sovražno kampanjo, ker Rusija trikrat toliko kupi iz Amerike, kot prodaja tam.

OTROŠKA PARALIZA

PARIZ, Francija, 31. julija. — Po Alzaciji se širi s strahovito naglico otroška paraliza. Iz 65 mest poročajo o 234 slučajih. Značilno je, da se bolezen ne loteva samo otrok, pač pa tudi odraslih. Največ obolenj je v Strassburgu.

ADVERTISÉ IN "GLAS NARODA"

NEGLEDE KJE ŽIVITE, V KANADI ALI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnih in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	46.00
"	5000	\$	91.00
"	10,000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.30
"	300	\$	16.80
"	500	\$	27.40
"	1000	\$	54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dopoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazume-te glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SPLOŠEN ŠTRAJK V FRANCIJI

Delodajalci v Lille se nočejo pogajati z delavci, katere dolže, da niso držali dane obljube.

PARIZ, Francija, 3. avgusta. Danes je objavil sindikat delodajalcev v Lille, da se ne bo več pogajal z delavci, ker so zavrnili poppe, vsebovane v dogovoru. Pričelo je namreč stavkati več tisoč kovinarskih delavcev v Lille ter sosednjih mestih.

To bo zelo rema stavka, ker se bo brez dvoma tikala vse industrije. Njen obseg bo postal znan šele v ponedeljek, ker bodo najbrž sledili pozivu na stavko vsi tekstilni delavci v Roubaix in Tourcoing, kot kažejo današnja poročila.

Tekstilni delavci v Lille že stavkajo ter zahtevajo višje plače. Na sestanku, ki je bil sklican v Roubaix za danes, bodo delavci glasovali glede stavke. Če se bodo pridružili tudi stavbinski delavci, bo v celem več kot 200,000 stavkarjev.

V vseh slučajih zahtevajo delavci višje plače, ker se tiče nova postava, ki je bila uveljavljena dne 1. julija, njih življenjskih stroškov.

Sindikat delodajalcev je izdal ugotovilo, v katerem se glasi, da so delavski delegati podpisali dogovor, da bodo delavci nadaljevali z edlom, dočim bodo izvedenci preiskali življenjske stroške. Ker pa niso hoteli delavci sprejeti tega načrta, je bilo objavljeno, da so bila prekinjena vsa pogajanja.

ADVERTISÉ IN "GLAS NARODA"

NEGLEDE KJE ŽIVITE, V KANADI ALI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnih in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	46.00
"	5000	\$	91.00
"	10,000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.30

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIA PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosebnost za celo leto	\$7.00
za četrt leta		\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Doplaci brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivaličke naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3378

VOLITVE V KANADI

Izid volitev v Kanadi je vse presenetil. Konservativci so zmagali na vsej črti, celo v provinci Quebec, katero je bilo smatrati kot nekako trdnjavo liberalcev.

Zmaga konservativcev se je zdela mogoča vsepovsod drugod, edino v Quebecu ne. Leta 1917 so namreč izgubili tam ves svoj vpliv ter si nakopali odkrito sovraštvo, ker so vsilili francosko-kanadskemu elementu konškrpcijo.

V zadnji uri so prišli na dan liberalci z značilno grožnjo.

— Pred petnajstimi leti, — so izjavili, — so poslali Kanadce na evropsko bojišče, zdaj pa zopet prete Angliji velike nevarnosti v Egiptu in Indiji. Ne bo dolgo, ko bodo konservativci v slučaju zmage zopet uveljavili konškrpcijo ter začeli pošiljati Kanadce na egiptiska in indijska bojišča. Ta premetena grožnja pa ni imela nobenega uspeha.

Liberalni ministrski predsednik W. L. W. King bo odložil svoj urad, Richard B. Bennett, voditelj konservativcev, bo pa sestavil novo ministrstvo.

Za Združene države utegne imeti politični preobrat v sosednji državi odločilne posledice.

Volilno geslo konservativcev se je namreč glasilo:

"Najprej je angleški imperij, in v angleškem imperiju je Kanada prva!"

Liberalna vlada je že odgovorila na novo ameriško tarifno postavbo z višjimi kanadskimi carinskimi pristojbinami.

Gospod Bennett pa namerava iti še dosti dalje.

Velika Britanija naj uživa v vseh ozirih prednost, in kanadsko industrijo je treba zaščititi proti vsaki tujezemski konkurenci, predvsem pa pred konkurenco iz Združenih držav.

Kanado nameravajo obdati z visokim, neprestopnim carinskim zidom, in trgovski krogi se boje, da bodo Združene države izgubile svojega najboljšega odjemalca ter da se bo njihova eksportna trgovina znižala za petsto milijonov dolarjev.

Ameriški cariniki bodo s tem le želi, kar so sejali, ker niso hoteli poslušati svaril, da bodo druge države, predvsem Kanada, sledile vzgledu Združenih držav.

Tarifno vprašanje je bilo pa le eden vzrokov poraza liberalne stranke.

Kot vsepovsod in veselej, če je kaka stranka le predolgo na krmilu, je zavladovalo v domini nezadovoljstvo, in kanadski narod je smatral za potrebno, da svojo vlado osveži. Dosti so pripomogli tudi slabi časi in gospodarska depresija, vsled katere trpi tudi Kanada.

Kingova vlada ni imela nobenega sredstva proti vedno naraščajoči nezaposlenosti, vsled česar so delavci oddali svoje glasove konservativcem.

Slabi časi so vedno usodepolni za stranko, ki je na krmilu.

Izid kanadskih volitev bo napravil tudi v Washingtonu mogočen vtis. Tudi v Ameriki vlada gospodarska depresija, in nezaposlenost se veča, namestu, da bi si manjšala.

Ali bo stranka, ki je na krmilu, dobila kako odpomoč, ali se bodo pa pri jesenskih volitvah završile važne izpremembe?

Iz Slovenije.

Strasna avtomobilska nesreča Mariborčanov v Avstriji.

16. julija ob 15.45 je prejel v Mariboru predstojništvo mestne policije preko mariborskega policijskega komisarijata telefonsko obvestilo graške policije, da sta se malo prej težko ponesrečila blizu Wildona Mariborčana Josip Ceicer, upokojeni policijski agent in sedaj gostilničar pri "Zlati kroni" v Vetrinjski ulici in Anton Ošlak, trgovec v usnjem na Glavnem trgu. Mariborčana sta se vozila na motornem kolesu s prikolico ter je šofiral najbrže lastnik kolesa Ošlak. Kratko lakonično policijsko obvestilo samo še pravi, da sta se zaletela mariborska trgovca v neki avtomobil, da je oblezel gostilničar Ceicar na mestu mrtve ter so ga prepeljali v wildonsko mrtvašnico, trgovec Ošlak pa je dobil težke poškodbe ter so ga prepeljali v graško bolnico.

Predstojništvo mestne policije je takoj obvestilo obe težko prizadeti rodbini o nesreči ter sta se odpeljala v nemudoma oba soprojca ponesrečenec v avtomobilom v Avstrijo. Ceicer in Ošlak sta se odpeljala iz Maribora po opravih proti Gradcu okrog 11. dopoldne ter sta se brčkone že vrata v Gradca, ko ju je zadelo tragična katastrofa.

Morilec Cehner pred velikim senatom.

18. julija je sedel Ivan Cehner, rojen leta 1902 v Polcah, srez Ljutomer, pristojen v Gornjo Radgono, samski kvalificiran tovarniški delavec pred 5-članskim senatom celjskega okrožnega sodišča.

Senatu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Vidovič, prisedniki pa so bili apelacijski sodnik Levišnik in sodnik okr. sodišča dr. Bavdek, dr. Nendl in Radej, državno tožilstvo je zastopal dr. Rus, obožena pa je zagovarjal dr. Dragotin Vrečko. Obtožnica je slikala ves potek te podeželske drame sledeče:

Ivan Cehner, ki je bil kvalificiran delavec v Woschnaggovi usnjarni v Šostanju, se je že pred leti seznanil s tovarniškim Marijo Cavnikovo iz Ravn v šostanjski okolici. Ljubavnemu razmerju je nasprotovala dekletova mati, ker je Cehner močno popaval po raznih šostanjskih gostilnah in napravil tudi znatnejše dolgove. Na materino prigovarjanje je dekle sklenilo prenehati z ljubeznijo do Cehnerja. To mu je 12. aprila t. l. tudi pisмено sporočila in ga povabila v pondeljek 14. aprila popoldne po končanem delu na sestanek v bližnji gozd, kamor naj bi Cehner prinesel njeno sliko in ji jo vrnil. Cehner je v pondeljek zjutraj pred odhodom na delo izmaknil svojemu sostanovalcu Francu Štajercu browning. Trdno je sklenil, da bo Cavnikovo ustrelil. Cavnikova je popoldne po prihodu domov použila malico, nato pa vzela ročno delo in neopazna odšla na izprehod v gozd.

Ker Marije vso noč ni bilo domov, si je mati mislila, da je pač prenočila pri kakih prijateljih. Ko pa je drugi dan tudi na delo ni bilo, niti ne domov, je pričela mati s pomočjo sosedov preiskovati bližnjo okolico, toda tri dni brez uspeha. Šele na veliki petek okrog 11. je našel delavec Karel Skornšek truplo v mladem smrekovem gozdu na samotnem griču. Cavnikova je ležala mrtva na hrbtu in je bila pokrita s smrekovimi vejami. Na truplu ni bilo opaziti nobenih znakov nasilja, le na levi strani prsi, v višini srca, se je nahajala majhna ovalna rana.

Cehner je prišel takoj po zločinu v Ježevnikovo gostilno v Šostanju in se napram tovarnišem in natakarici izrazil, da je napravil "konec s punco". Naslednji dan jo je šel mrtvo ponovno pogledat, nato pa je izgubil iz Šostanja k staršem v Gornjo Radgono. Naslednje jutro je pri odhodu z doma materi vse obupan zapustil strasno skrivnost. Materi, ki ga je vsa solzna blagoslovila z blagoslovljeno vodo, je dejal, da ga ne bodo nikoli več videli živega. Pobegnil je k nekemu prijatelju na Madžarsko, toda 25. aprila ga je težka vest prignala v Ljutomer, kjer se je naslednji dan sam javil sodišču.

V preiskavi je prvotno dosledno trdil, da se je samokrel, ki ga je baže nosil s sobo iz strahu pred domačimi fanti, sprožil po nesreči, ko ga je hotel izstreliti iz rok svoje lju-

bice v trenutku, ko je hotela za šalo ustreliti v zrak. Pozneje pa je pod težo dokazov premislil umor v celoti priznal in se je zagovarjal, da ne bi mogel preboleti silne bolečine, če bi postala Marija žena koga drugega. Rekel je tudi, da se je hotel tudi sam po izvršenem dejanju ustreliti v dšno senč, pa se pištola ni hotela več sprožiti.

Senat je po kratkem posvetovalju obsodil Cehnerja na 15 let težke ječe in na trajno izgubo častnih državljskih pravic. Cehner je kaznen sprejel z besedami: "Kaj pa hčem!" — in jo je tudi takoj nastopil.

Izgledi dobre letine v Slovenskih goricah.

Letošnja letina kaže v vsem gornjeradgoneskem okraju in sosednjih pokrajinah prav dobro. Izredno lepa in gosta žita so deloma že požeta, vsa ona pa, ki so še zunaj, imajo prav ugodno vreme in primerne padavine. Črešnje so prav dobro obrodile, jabolka in slive, obekakor hruške, jabolka in slive, obeta lepe donose slov. kmetu. Vinske gorice pa je sploh krasota pogledati. Vse je lepo bujno, pritevano in oškropljeno; pričena se že s pletvijo ter škropljenjem grozdja proti plesenbi in s tem bodo končana zadnja dela pred trgavitjo. Pojavi peronospeore po vinogradih so bili doslej zaradi ugodnega vremena in pravčasnega škropljenja le redki. Zadnji deževni dnevi pa so bili tudi za gorice dobri. Sena se je precej nasušilo, tudi otava si je po deževju precej opomogla in tako se boš kmet lahko s krmo dobro založil. Dosedanja neurja niso v okolici napravila posebne škode in če v bodoče ne bo kake ujme, pričakuje kmet prav blagoslovljeno leto.

Letina na Kočevskem.

Zadnje deževje, ki je decela ohladilo uprav pasjo vročino v začetku julija, je bilo pravi blagoslov za polja. Krompir in fižol kakor tudi vsi bol pozni jesenski prideški so dobili dovolj potrebne vlage. Sedaj pa je pritisnilo zopet solnce, ki bo s svojo toploto pospešilo dozorevanje žita. Jecmen so pri nas kolikor-toliko že pospravili, sedaj čaka na vrsti oves, rž in kolikor je pšenice. Koruza čaka lepo. Na splošno pa se, žal, letos zelo opaža vsemogoče poljske škodljivce, tako da bi lahko rekli, da je letos črno leto. Krompir in fižol uničujeta beli črv in mramorji v takem številu, da se kmetje boje, da jim ne bi uničili ti škodljivci vsega prideka.

Sadja letos ne bo prav veliko. Dočim je lansko leto Kočevska izvozila veliko vagonov jabolok in je bila celo jabolkom zelo nizka (1 kg 1 do 1.50 D.n.) bo letos jabolok komaj za dom. Nekaj več je ponekod hrušk in češpelj. Z žganjem so se sedaj kmetje zelo dobro založeni, tako da letos ugrabljejo z veliko skrbjo, kam naj s slivami. Dobro bi bilo, da bi se kočevski trgovci malo bolj zanimali za domače žganje, kar pride ceneje in je tudi mnogo boljše. Kočevska je v tem na glasu, da izdeluje fino domače žganje.

Kmetje upajo, da bo letina kljub vsem škodljivcem vsaj toliko prinesla, da bodo z njo lahko prebili do drugega leta.

Zamorčka je kupil.

"Ela, al' ne verjameš? Francka ti tud' ne, in Tončka tud' ne? Pa ne! Jaz sem ga kupil!" Tako je svečano zadrževal Funtek iz Škoje Loke in pripovedoval: "Petnajst let sem ga plačeval, kupoval odpustke, abiral dinarčke, zdaj pa je končno le tu, moj zamorček. In zrastle je, kaj? Ločani in Ločanke si niste mislile, da propeljem takega fanta?"

Spet pogleda okrog sebe in stopi poleg zamorčka, ki stoji tam in se sveti v solnce ter kaže dve vrsti kakor repa belih zob.

Praden ga je za stalno privedel v Škodjo Loko, sta bila s Funtkom v Ljubljani. Zglasila sta se na policiji in na drugih merodajnih mestih kjer je dobil zamorček dovoljenje za stalno bivanje v jug. državi, seveda pod pogojem, da bo njegov krušni oče dostojno skrbel za njegov telesni in dušni blagor.

"Tok, le ne skrbel," — se je odresal Funtek, prijel svojega tennega varovanca pod pasuho in odšla sta med Ljubljancane. Hodila sta okrog po mestu in že tu srečala nekaj Ločanov, Aho so ju ljudje

KRIZA V EGIPTU

Ako vsi znaki ne varajo, stoji Egipt pred usodnimi dogodki. Borba med kraljem Fuadom in egiptsko nacionalistično stranko, ki traja v prikriti obliki že celih deset let, je zavzela zadnje tedne posebno ostro obliko. Po Kairu, Aleksandriji in drugih večjih mestih se vrše zelo butne demonstracije proti kralju in njegovi vladi. Na dnevnem redu so krvavi spopadi s policijo, ki so zahtevali že številne smrtno žrtve, med njimi tudi iz vrst Evropevc.

Neposredni vzrok najnovejši državni krizi Egipta je ustavni konflikt, ki je nastal koncem junija med kraljem in parlamentom. Tedaj je namreč parlament v soglasju s takratno nacionalistično vlado sprejel in predložil kralju v podpis zakon, ki je označeval za veleizdajo vsak poizkus onemogočiti parlamentu izvrševanje njegovih ustavnih pravic. Po tem zakonu bi se naj kaznoval z dosmrtno ječo in zaplemo imetja vsak minister, ki bi predlagal začasn razpust ali protizakonito odgoditev parlamenta. Nacionalisti so hoteli na ta način za vedno presekati tradicionalno prakso kralja Fuada in njegove okolice, da se konflikti med kraljom in parlamentom rešujejo ali z razpustom ali pa vsaj z daljšo odgoditvijo parlamenta in da pride v tem času na krmilo izvenparlamentarna vlada.

Umevno je, da kralj Fuad tega zakona, ki bi mu iztrgal iz rok najmočnejše orodje, ni hotel podpisati. Nacionalistična vlada Nahaš pasje je zaradi tega podala ostavko. Kraljevi poizkusi, da bi sestavil parlamentarno vlado, ki ne bi vztrajala na sankciji onega fa-

talnega zakona, so ostali brezuspešni. Tudi razpust parlamenta situacije za kralja ne bo izboljšal, ker bi se iz volitev vrnil v parlament nacionalisti brez dvoma še ojačeni. Zato si je kralj že tretje tekom svoje vlade pomagal zopet s tem, da je parlament kratkoma odgodil in imenoval novo vlado iz dvorskih krogov. Na čelo ji je postavil Sidki pašo, ki je sicer znan kot mož svetovne izobrazbe in kot prvi finančni strokovnjak, ki pa v parlamentu nima nikake zaslombe.

Konflikt med kraljem in parlamentom se je ostril od dneva do dneva. Sprva so bili nacionalisti še nekam rezervirani, ker so sumili, da je kralj spremenil vlado pod pritiskom Anglije. Dolžili so angleško vlado, da se je hotela odkrižati nacionalistov zaradi njihove nepopustljivosti v vprašanju Sudana, v katerem so se, kakor znano, Arabija nedavno pogajanja med Anglijo in Egiptom. Zato so nacionalisti mislili, da so Angleži zahtevali imenovanje nove vlade, ki bi bila bolj dovzetna za angleške predloge. Toda kmalu se je iz pisav angleških vladnih listov pokazalo, da je postopal kralj Fuad na lastno pest.

Oficijozno glasilo MacDonaldove vlade "Daily Herald" je celo ostro obsodilo Fuadovo politiko ter opozorilo, da lahko na ta način izzvana ustavna borba konča usodno za dinastijo. To je dalo nacionalistom ki se z Angleži ne bi radi resno spopadli, nov pogum v borbi proti kralju in novi vladi. Demonstracije so bile vedno burnejše in ostriše in so naposled privedle do prelivanja krvi.

preveč občudovali, sta umaknila in stopila tudi na čašo piva.

Mladi zamorček je rasel v jutrobrnih deželah celih 22 let in je tam dobil ime Sala Ali, Funtek pa ga bo menda klical za Fortunata, če ga spreobrne v krščansko vero. Tudi se Ali, če pa hočete — tudi Fortunat — sedaj navdušuje za razne poklice. Menda bo najraje postal sofer...

"Kako ste ga pa dobili sem čez?" vprašuje Funtko radovedni Ljubljancani.

"Prav lahko", se odreže spet Funtek, "za moj naslov v Škoji Loki je že vedel, pa se je prikobal do meje in prišel čez Porezen do Železnikov, kjer so ga čakali naši ljudje, zdaj pa ga imam — zamorčka. Kaj pa mislite, koliko je bilo plačevanja!"

Tako — v Škoji Loki imajo spet svojo senzacijo. Črni Ali bo ostal in živel v senci svojega gospodarja in se solnčil v našem solncu. Upajmo, da mu bo dober prijalo, čeprav ni tako bleščajoče in vroče kakor v njegovi daljni domovini.

Pustolovščine pokvarjenega dečka.

Orožniki zasledujejo zaradi tatvine komaj 16 let starega Cirila Stibana, ki je bil zaradi tatvine že večkrat kaznovan. Ni še dolgo, odkar je prišel Ciril iz 6-mesečnega zapora, ker je oropal nekega 12-letnega fanta. Komaj je prišel domov, je že v Litiji izpred sodišča ukradel trgovcu Starmanu kolo in se z njim odpeljal z Savo v Zagorje. Potem je eden dni služil pri veleposestniku Janezu Bogataju v

Trnovcu. Gospodar je bil s fantom prav zadovoljen in ko mu je že obljubil večjo plačo, je dečko nekotne dne, ko so bili vsi domači odgotni, porabil priliko ter v hiši pokradel nekaj obleke, perila in čevljev in nato izginil.

Svoj plen je dečko odnesel v Kisovec in skrnil vse tam v gozdu. Po naključju so ukradeno obleko našli vaščani. Pred kratkim pa je vdir Ciril v hišo Jožefa Plavškove v Colnicah ter ukradel uro in čevlje. Nekdo ga je opazil, ko je skočil skozi okno. Tatiču so sledili v gozd, kjer so ga našli na nekem hrastu. Fant se je pred zasledovalci urno kakor vervečka pogнал z drevesa zopet na tla in utekel. Drugi dan pa je bila izvršena večja tatvina v Ravnah in je sum seveda zopet padel na Cirila, ki se klati okrog, ker se ne upa domov. Njegov oče-rudar preklinja usodo, ki je udarila sina s toliko izprijenostjo, mati pa je vsa obupana nad izgubljenim sinom. Ciril je bil v šoli dober učenec, je jako nardarjen in če pride v prislino delavnico, se bo z lahkoto izužil kake obrti. Če se poprime dela, bo gotovo še dober član glovske družbe.

Pri zasledovanju drugega pustolovca pa so imeli orožniki več sreče. Zajeli so vojaškega begunca Franca Gregorčiča iz Dobrnica. France je v Kragujevcu služil vojaške 5 mesecev ter nato pobegnil. Dve leti so oblasti zasledovale tega begunca, on pa je obhodil med tem vso Nemčijo in Francijo. Sedaj je prišel v Zagorje obiskat svoje in tu ga je spoznal orožniški narednik Kurnik ter ga aretiral.

Peter Zgaga

V New Yorku so na zapadni strani zastavkali brivce.

To je jako hud udarec, če se pomisli, da se bomo morali zanaprej samo na vzhodni strani briti.

*

Henry Ford pravi, da v sedanji industrijalni dobi ne pride posameznik v posest.

No, nekateri že pridejo, nikdar pa ne pride v posest Fordov delavca.

*

Njegov prijatelj, Tomaž Edison, pravi, da možgani niso nikako nadomestilo za težko delo.

Možak se ne moti, kajti na svetu je dosti ljudi, ki so brez možganov in brez težkega dela postali bogati.

*

Zaljubljen mladenič je vprašal mlado gospodično:

- Gospodična, ali kadite?
- Ne — je odvrnila.
- Ali morda pijete?
- Ne, — je rekla.
- Ali radi poljubujete?
- O — se je zasmejala, — tudi ne.

— Kaj pa počnete pravzaprav, gospodična? — je poizvedoval zaljubljen mladenič.

— Nič posebnega — se je zasmejala — samo večasi mladim fantom lažem.

*

— Moj ženin mi jako ugaja — je rekla nevesta — samo to mi ni všeč, ker ima takoj majhne oči.

— O, ne boj se — ji je rekla prijateljica, — bo že debelo pogledal, ko se bo poročil s teboj.

*

Slovenski New York je že pozabil na novo mašo, ki je povzročala nekaterim toliko skrbi in preglavic.

Gostija je trajala od četrtka zvečer pa skoro neprestano do torka zjutraj.

Ko so vse pojedli in vse popili, so enostavno rekli "gudbaj".

Ali pa sploh niso rekli in so kar šli, če so mogli iti. In niti posnažili niso za seboj.

— Še nikdar ni bilo take maše v New Yorku — so zatrjevali nekateri.

— Da, to je res. In bi bilo bolje, če bi nikdar več nobene take ne bilo.

Nova maša je bila na drugi cesti, dočim so rojaki trudoma drli v cerkev na Osmo in jo napolnili do zadnjega kotlička.

Ko sem nekatero vprašal za vzrok, so mi odvrnili:

— Mi imamo raje staro mašo kot pa novo. Stara je dosti bolj kreditna.

*

Na Ellis Islandu so zadržali dr. Kosutiča, ki skuša priti v Ameriko ter navduševati tukajšnje Hrvate zoper sedanji jugoslovanski režim.

Hodil bi od naselbine do naselbine ter govoril in seveda tudi pobiral prispevke za "tužno majku domovinu".

Mimogrede naj bo omenjeno, da majka začasno ne potrebuje nobene pomoči.

Majka je čvrsta in zdrava. Le nekateri njeni sinci so nekoliko "ferbeg".

*

Zadnjič sem bil v Downtownu. Suša, suša, sama suša vsepovsod. Vino je popolnoma pošlo.

Nekateri so že namočili malo, be- lo drobeno, ki bo v dobrih štirinajstih dneh allright. Toda štirinajst dni čakati v tej grozni vročini, ni nikakva malenkost.

Zitfa in pomlad v New Yorku vse prehitro mineta, poletje pa nima ne konca ne kraja.

Ker do večraj nisem dobil od littlefalške neveste nobenega odgovora, sem vzdel zadevo iz ajsbakse ter jo mačku vrgel. Maček je povohal, se nakremžil in šel mirno svojo pot. To je vedno tako, če je stvar preveč ledena.

*

Vsi inozemci, ki se prekršijo proti osemnajstemu amendmentu in prohibicijskim postavam bodo deportirani.

Tako se glase zadnja poročila iz Washingtona.

Morda je to v gotovem ožiru pravilno.

V tem slučaju bi namreč postalo munšajnanje, butleganje, raketirstvo in tibotapstvo stoprocentno ameriško podjetje.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljša zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Za to hi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga viagatej lahko vsak čas soproč dvigne. Nato plača obresti po 4% na leto, pričeni s vsakim mesecem. To je najboljšje obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Viagatej izven New York-a nam pošljejo denar najpripravnije po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjige.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki — Naročajte ga!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TEFFI:

BEDAKI

Na prvi pogled se ti zdi, da vsi razumejo, kaj je to bedak in zakaj je bedak toliko bolj populen, kolikor bolj je neumen.

Če pa takole prisluškuješ in zleđaš, potem spoznaš, kako često se ljudje motijo, ko imajo za bedaka čisto navadnega neumnega in zabitega človeka.

— To je bedak, — pravijo ljudje. — Zmerom mu same neumnosti roje pa glavi.

Oni pač mislijo, da imajo bedaki zares polno glavo neumnosti. Gre pa ravno za to, da pravega in popolnega bedaka spoznaš predvsem po njegovi veličastni in nepremagljivi resnosti. Najpametnejši človek je lahko vihrah in postopa nepremišljeno, med tem ko bedak stalno vse presoja; ko presodi in temu primerno vse ukrene, tedaj ve, zakaj je napravil uprav tako in ne drugače. Če imate za bedaka n. razsodnega človeka, potem napravite tako napako, da se je vse življenje kesate.

Bedak vedno presoja. Navaden človek, pameten ali neumen, bo brezbržno dejal: — Danes se kljub slabemu vremenu grem sprehajati.

Bedak pa bo presodil: — Vreme je sicer slabo, toda jaz se grem vendar sprehajati. Pa zakaj? Zato, ker je zdravju škodljivo? Ker je enostavno škodljivo. Bedak ne prenese nikakih nerazjasniteljnih vprašanj in neresenih problemov. In je vse to že davno rešil, razumel in vse ve. On je razsoden človek, ki v vsakem vprašanju spravi konce skupaj in vsako misel izpopolni.

Kadar sreča pravega bedaka, tedaj te vselej prevzame neko talinstveno čuvstvo, zakaj bedak je zarodek z drugega konca svetovja. Človeštvo išče, si v vsakem pogledu stavi vprašanja: v znanosti in v umetnosti in v življenju, bedak pa teh vprašanj sploh ne vidi.

— Kaj je to? Kakšna vprašanja presoja? — On sani je na vse že zdavnaj odgovoril in se v vsem izpopolnil. V presojanju in v izpopolnjevanju služijo bedaku za oporo trije aksiomi in en postulat: Aksiomi: 1. Zdravje je dražje od vsega. 2. Če bi imel denar? — Čemu? Postulat: Tako je vsekakor treba.

Kjer ne pomaga prvo, tam vedno izpelje s poslednjim.

Bedaki si navadno lepo uredijo življenje. Od neprestanega premišljevanja zadobi njihov obraz tekoni let globok in zamišljen izraz. Radi si pustijo rasti brado, so marljivi in imajo lepo pisavo.

— Soliden človek 'Ni veterjak', — govore o bedaku. — Samo nekaj ima... All ni preseren?

Ko se bedak prepriča, da je dosegel vso zemeljsko učestnost, tedaj se loti težke in nevaležne naloge — učiti druge. Nihče ti toliko in tako vneto ne svetuje kakor bedak. In to od vsega srca, zakaj ko pride v dotiko z ljudmi, je vselej v stanju težkega nedoumevanja.

— Kaj neki toliko razmišljajo, ko pa je vendar vse tako jasno in

enostavno? Očividno ne razumejo. Treba jim bo pojasniti.

— Kaj je? O čem govorite? Žena se vam je ustrelila? To je z njene strani res neumno. Če bi jo krogla, česar pa Bog ne daje, zadela v oko, bi si lahko poškodovala vid. Bog čvaruraj! Zdravje je dražje od vsega!

— Vašemu bratu se je zaradi nesrečne ljubezni zmešalo? Temu se naravnost divim! Meni se za nič na svetu ne bi zmešalo. Čemu? Če bi imel denar...

Neki popolni in kakor s šestlioni izmerjeni bedak, ki sem ga osebno poznala, se je specializiral izključno le v vprašanjih rodbinskega življenja.

— Vsak človek se mora poročiti. Pa zakaj? Zato, ker mora zapustiti potomstvo. Zakaj je potomstvo potrebno? Ker je pač potrebno. Vsi se morajo ženiti z Nemkami.

— Zakaj pa ravno z Nemkami? — so ga vpraševali.

— Tako je vsekakor treba. — Toda Nemk vendar ni dovolj za vse.

Tedaj je bil bedak užaljen.

— Vi pa res ne razumete šale. — Ta bedak je stalno živel v Petrogradu. Njegova žena je sklenila oddati svoje hčerke v enega iz petrogradskih institutov.

Bedak ji je nasprotoval.

— Bolje bo, če jih oddamo v Moskvo. Pa zakaj? Zato, ker jih bo tam prijetneje obiskovati. Zvečer sedeš na vlak, se odpelješ, zjutraj si v Moskvi in jih obiščeš. V Petrogradu pa si za to ne moreš vzeti nikdar dovolj časa.

V družbi so bedaki jako spodobni. Oni vedo, da je gospodincam treba delati poklone in ne bodo napravili nobenih nepričakovanih presenečenj.

— Meni ugaja Šaljapin, — tako prične bedak svoj svetski pogovor. — Pa zakaj? — Zato, ker lepo poje. — Zakaj lepo poje? — Ker ima talent. — Zakaj ima talent? — Enostavno, ker je nadarjen.

Vse to je tako popolno, lepo in udobno. Nič se mu ne more očitati.

Bedaki si često napravijo lepo kariero. Sovražnikov nimajo prav nobenih. Vsi jih imajo za spodobne in resne ljudi.

Včasih je bedak tudi vesel. Seveda, ob pravem času in na pravem mestu. Kadar, recimo, kje obhajajo god. Njegovo veselje se kaže v tem, da pove kako anekdoto in takoj pojasni, zakaj je ta anekdota smešna. V ostalem pa se ne veseli rad. To ga namreč ponizuje pred samim seboj.

Vse bedakovo vedenje in vsa njegova zunanost sta tako resnobna in tako razumna, da ga povsod sprejemajo s spoštovanjem. Navdušeno ga izvolijo za predsednika raznih društev in predstavnika kakršnihkoli interesov. Kajti je bedak sposoben za take reči. Vsa njegova duša je kakor obilna s širokim kraljnim jezikom. Popolno in gladko. Nikjer se ne zatakne.

Bedak globoko prezira to, česar ne ve. Iskreno prezira.

— Čigave pesmi ste pravkar čitali?

— Baljmontove.

— Baljmontove? Ne poznam. Ni sem še ališal tega imena. Lermontov sem že čital, Baljmonta pa ne poznam.

Sodiš, da je Baljmont kriv, če ga bedak ne pozna.

— Nietzche? Ne poznam. Nietzsheja še nisem čital.

In spet pove to v takem tonu, kakor da bi moralo biti Nietzcheja zato sram.

Ženski klobuki v pravem pomenu besede so se pojavili šele v 13. stoletju in so polagoma izjozgirali rante, mrežice in čepice. V tem času se je uvedla Johana Flandrska visok, stožcu podoben klobuk, katerega papirnato ali žično ogrodje je bilo prevečeno s suknom, ob straneh pa okrašeno s čipkami, žametom ali biseri. Vrh klobuka je bil pritrdjen širč in bogato nabgan pajčolan, ki je segal doli do gležnjev. Trajalo je pa celih 50 let, preden je prišla ta moda v Francijo, Italijo in Nemčijo. Potem se je pa razširila tako močno, da so morale nastopiti oblasti proti nji. Vendar se je po ohranila tja do 15. stoletja, ko jo je izpodrinila druga moda. Namesto visokih klobukov v obliki stožca so začele nositi ženske klobučke, ki so komaj pokrivali glavo.

Črn žalni pajčolan si je pripela Ana Bretagneska leta 1498, ko ji je umrl mož, francoski kralj Karel VIII. Od takrat je črna barva v Evropi žalna barva. Po smrti Henrika IV. leta 1620 so se začele oblačiti dame kakor mladoletni kralj Ludvik XIII. nastala je otroška moda v oblekah in pričeskah in ker je hodil mali kralj gologlav, so odložile klobuke tudi dame. Šele čez več desetletij se je pojavila nova oblika klobuka in sicer po vzorcu Ludvika XIV. Ta je nekoč izgubila na lovu klobuček ter si pritrdil lasje z listi in trakovi, katerih konci so vzihali po zraku. Kralju je ta okras glave tako ugajal, da je prosil vojvodinjo, naj ima glavo vedno tako originalno okrašeno. Že naslednjega dne so si okrasile tako glave vse dvorne dame in čez nekaj let se je razširila ta moda po Evropi. Prvotno, preprosto obliko, kakršno je uvedla lepa vojvodinja, so dame znatno izpremenile po svojem okusu in fantaziji damsko pokrivalo, znano pod imenom fontagne, je imelo žično, do 1 m visoko ogrodje, na katerem so visele školjke, svileni trakovi in čipke, zlati okraski in dragulji, tako da so zlobni jeziki govorili, da je dama težja od klobuka.

Često ostane krog, ki ga je v matematiki ali v filozofiji sklenil bedak, prav doigo nedotaknjen. Končno pa vendar kdo začuti nekako praznoto in reče: — Kako je pust! Silno enolično je postalo življenje. In razklene krog.

(Z knjige "Sokrovišče zemlji". — Prevedel B. Z.)

NESREČNA DEŽELA

Velika letošnja suša je povzročila v Mandžuriji dosti škode. A zdaj je doživelo kitajsko in rusko prebivalstvo te dežele dva nova elementarna udara, ki pa pomenita popolno uničenje vsega pridelka. Iz mongolskih step so pridrvela milijonska krdela podgan. Njih fronta je široka skoraj 60 km. Uničile so na svojem potovanju vse vrtove, polja ter vso perutnino, razgrizle so mnogo otrok in ugonobile mnogo domačih živali, ki jim grizejo kose mesa z živega telesa in povzročajo obupne rane.

Poročevalci pišejo, da ni nobena živa stvar varna svojega življenja v območju gomazatega, cvilečega in smrdljivega, nepreglednega morja podgan. Kitajske oblasti so jim ponovno prepale pot in zažgale travo, a je vse le malo pomagalo. Zdaj so naročile iz Amerike strupeno cepivo. Podgane ogražajo mesto Hajlar, k se bo rešilo samo v primeru, da bi se posrečilo med podganami zanečati kugo. Temu udarcu je sledil drugi. Og rekli Sungariju blizu deželne prestolnice Harbina so se prikazale nepregledne množice zelenih gosenic. Požrle so že velikaunske kompleksne vrtove in še romajo neprestano naprej. Na svoji poti povzročajo votel sum kakor prav debela toča. Niti ogenj in živo apno nista zajela tega pohoda. Gosenice uničijo sleherno bilko in glodajo celo drevesa. Sledijo jim velikanske jate ptic, ki slastno požirajo svoj plen. A žal so ptice še premaloštevline, da bi uničile vso golazen.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

30. avgusta: Girard, Ohio. 21. septembra: Cleveland, O., SND. 12. oktobra: Cleveland, O.-Newburg.

Naslov: Svetozar B. Hanovec, 642 National Ave., Milwaukee, Wis.

RAD BI IZVEDEL za naslov svojega prijatelja JOHN KOVAČIČ, doma nekje iz Dolenskega. Pred dvajsetimi leti sva bila skupaj v Pueblo, Colo., on je odšel od tam v Cripple Creek, Colo., in jaz pa na farmo. Poročati mi imam nekaj važnega, zato ga prosim, da se oglasi, če pa kdo kaj ve o njem, ga prosim, da mi sporoči. — Joe Ferko, R. I. Willard, Wis. (2x 444)

IZ ZGODOVINE DAMSKEGA KLOBUKA

Moški so nosili klobuke mnogo prej, nego ženske. Skozi ves stari vek in še nekaj stoletij v srednjem veku so pokrivala ženske glave samo z mrežicami, čepicami ali rutami, ki so imele edino praktično nalogo varovati privesko. Seveda so bila ženska pokrivala že v najstarejših časih na različne načine okrašena tako, da se lahko govorimo o modi. Prastari okraski ženske glave je bilo ptiče perje, katere so si vpletale ženske v lase. To velja zlasti za rimske dame in v 18. stoletju za vse boljše Francozinje. Najbolj priljubljeno je bilo nojevo in pavje perje, v novejšem času je bila pa zelo v modi tudi rajčica.

Ženski klobuki v pravem pomenu besede so se pojavili šele v 13. stoletju in so polagoma izjozgirali rante, mrežice in čepice. V tem času se je uvedla Johana Flandrska visok, stožcu podoben klobuk, katerega papirnato ali žično ogrodje je bilo prevečeno s suknom, ob straneh pa okrašeno s čipkami, žametom ali biseri. Vrh klobuka je bil pritrdjen širč in bogato nabgan pajčolan, ki je segal doli do gležnjev. Trajalo je pa celih 50 let, preden je prišla ta moda v Francijo, Italijo in Nemčijo. Potem se je pa razširila tako močno, da so morale nastopiti oblasti proti nji. Vendar se je po ohranila tja do 15. stoletja, ko jo je izpodrinila druga moda. Namesto visokih klobukov v obliki stožca so začele nositi ženske klobučke, ki so komaj pokrivali glavo.

Črn žalni pajčolan si je pripela Ana Bretagneska leta 1498, ko ji je umrl mož, francoski kralj Karel VIII. Od takrat je črna barva v Evropi žalna barva. Po smrti Henrika IV. leta 1620 so se začele oblačiti dame kakor mladoletni kralj Ludvik XIII. nastala je otroška moda v oblekah in pričeskah in ker je hodil mali kralj gologlav, so odložile klobuke tudi dame. Šele čez več desetletij se je pojavila nova oblika klobuka in sicer po vzorcu Ludvika XIV. Ta je nekoč izgubila na lovu klobuček ter si pritrdil lasje z listi in trakovi, katerih konci so vzihali po zraku. Kralju je ta okras glave tako ugajal, da je prosil vojvodinjo, naj ima glavo vedno tako originalno okrašeno. Že naslednjega dne so si okrasile tako glave vse dvorne dame in čez nekaj let se je razširila ta moda po Evropi. Prvotno, preprosto obliko, kakršno je uvedla lepa vojvodinja, so dame znatno izpremenile po svojem okusu in fantaziji damsko pokrivalo, znano pod imenom fontagne, je imelo žično, do 1 m visoko ogrodje, na katerem so visele školjke, svileni trakovi in čipke, zlati okraski in dragulji, tako da so zlobni jeziki govorili, da je dama težja od klobuka.

Ta prismsuknjena moda se je ohranila in razširila tako zelo, da so morale v Nemčiji zopet nastopiti proti nji oblasti, kar pa ni nič začelo. Leta 1714 sta prišli na francoski dvor dve odlični Angležinji, ki sta se po svojih nizkih klobučkih močno razlikovali od drugih dvornih dam. Ludvik XVI. je izrazil željo, naj francoske dame odložijo svoja smešna pokrivala in ta želja je vplivala bolj nego vse prejšnje prepovedi in satire. Kmalu so se razširili po Franciji, pozneje pa tudi v Evropi okrogli beli klobučki s trakovi.

Kraljica Marija Antoineta je uvedla klobuke in pričeske, polne novejih peres. Pričeske so bile zopet do 1 metra visoke, iz česar je raz-

vidno, da so hrepenele dame vedno više in da končno same niso vedele, kaj bi še storile, da obrnejo nase pozornost. V drugi polovici 18. stoletja so prišli v modo trdi, okrogli slamniki s ploščatim dnom, katere so izdelovali v Italiji in Švici in ki so polagoma izpodrinili prejšnjo ekscentrično modo. Šele od 1784 se da govoriti o modnem damskem klobuku, ki se nosi splošno, toda oblika se je v dveh sledečih letih 17-krat izpremenila, preden je obveljala splošno.

Tik pred francosko revolucijo se je pojavil ženski klobuk, ki se je zadal tesno oprijemal glave, spredaj je bil pa razširjen in je obdajal vse obličje v obliki strešice. Ta oblika klobuka se je ohranila več desetletij. Začetkom preteklega stoletja so začele dame nositi klobuke v obliki turških turbanov, čelad ter študentovskih in jokeyških čepic.

Za časa Napoleona II. je bil ves damski klobuk bogato okrašen s perjem, po l. 1870 se je pa pojavljalo ptiče perje na damskih klobukih vedno redkeje.

POROKA PRI KOVAČU

Letošnji kongres škotske kerve je zahteval, naj vlada prepove vsakršne tajne zakone. Radi tega je morala vlada parlamentu predložiti poseben zakon, po katerem se izven priznanih cerkvenih ali posvetnih uradov sklenjene poroke ne bodo smatrale za veljavne. Ta odlok je predvsem naperjen proti znani kovačnici v kraju Gretna Green ob južni škotski meji, v kateri se je izvršilo več porok nego v katerikoli sosednji župniji. Tako so izgubila Angleška še en spomin na romantično preteklost. Od pamtiveka so romali v Gretna Green zaljubljeni, ki se iz različnih vzrokov niso mogli vzeti doma. Stopili so v kovačnico. Tam je kovač trikrat udaril s kladivom po naklu in naznanil: — Zdaj sta mož in žena.

Ta izredni način poroke je užival posebno priljubljenost med Američani, ki so se vedno romali iz Zedinjenih držav v Gretna Green, da bi se pri kovaču poročili. V zadnjem času so priznale oblasti v Gretna Greenu sklenjene poroke samo pod pogojem, da sta bivala nevesta in ženin vsaj tri tedne na Škotskem. To je bila pametna omejitev, ki je zelo koristila tujskemu prometu na Škotskem. A sedanja prepoved bo vseč samo duhovnikom. Gostilničarji in šofjeji bodo izgubili del zaslužka in znameniti kovač, se bo izpremenil v navadnega rokodelca.

RADIJ OB JUŽNEM TEČAJU

Spor za ledeno puščavo ob Južnem tečaju bo menda vedno otrejše. Tisk je trdil že takoj po Byrdovem prihodu, da zahteva Amerika to ozemlje radi bogatih ležišč železa, srebra in zlata. Byrd je sam dejal, da so te vesti "pretirane". A zdaj je skočil macek iz vreče. Močna finančna skupina z Vanderbilto na čelu je ustanovila podjetje za izkoriščanje radijevih ležišč ob Južnem tečaju. Byrd je prinesel krasne vzorce radijeve rude. Po približnih računih bo vrgla Antarktična celina letno baje do 20 kg radija v vrednosti ene milijarde dolarjev. Ta količina bo popolnoma zasenčila one skromne grame radija, ki jih pridobivajo zdaj na Češkem. Uralu in v Kongu. Znanost in zdravnik bodo veliko pridobili. Byrd pa postane seveda bogat mož.

Samomor zaradi gmotnih skrbi.

No pokopališču v Slov. Bistrici se je obesil slikarski mojster Gorican. Obupanec je dejal ženi, da gre na Pragersko ter je odšel ob 3 z doma in nato izvršil samomor. Ker so reževe naši šele čez par ur, ko so odhajali delavci mimo pokopališča na posel, ga seveda ni bilo več mogoče obuditi k življenju.

BREZPLAČNI POUK. BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se šele naučijo angleški in hočejo postati državljani Zedinjenih držav. Oganite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. ur, soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5. ur, soba št. 412.

RASPUTINOV TAJNIK

V Parizu so imeli te dni zanimivo obravnavo. Na zatojni klopi je sedel bivši tajnik vsemočnega Rasputina Aron Simanovič s svojim sinom. Oba sta bila obtožena ponarejanja červoncev. Simanovič je hotel pred tremi leti menjati v neki pariški banki dva ponarejena červonca, toda v banki so ponarejeni denar spoznali in ponarejalca je moral s svojim sinom pred sodišče. Obtožena sta se zagovarjala, da sta dobila denar od gruzinskih knezov Eristova in Colokašvilija in da bi zaslužila z menjavanjem 15%.

Preiskava proti Simanoviču, njegovemu sinu in obema Gruzinom je šla sporedno z berlinsko preiskavo proti ponarejalcem červoncev. Gruzina sta bila zaradi pomanjkanja dokazov izpuščena, proti Simanoviču in njegovemu sinu je pa nastopila sovjetska državna banka kot civilni tožilec.

Vso pozornost je bila obrnjena na Arona Simanoviča, bivšega Rasputinovega tajnika. Pri očetu nizke postave in koničaste glave je sedel sin in se živahno pomenkoval s svojim pravnim zastopnikom. Med obinstvom je bila tudi števila Simanovičeva rodbina — hčerke, zetje in vnuki. Prvi je bil zaslišan knez Eristov, ki je zanikal vsako krivdo, pač je pa priznal, da Simanoviča pozna in da se je sestajal z njim.

Knez Colokašvilij je te dni v nekem savojskem sanatoriju umrl. Predsednik gruzinske misije v Parizu je kot glavno prica trdovratno molčal. Ves čas ni črnil niti besedice.

Obravnavo je pokazala, da se ponarejeni červonci točno ujemajo z berlinskimi červonci in da so bili izdelani v enaki delavnici. Berlinski proces je pokazal, da je červonca ponarejala neka gruzinska organizacija. Šlo je za ugotovitev, ce

je Simanovič vedel, da so bankovci ponarejeni, ko jih je dobival od Gruzinov. Njegov zastopnik je svedčano zatrjeval, da obtoženec tega ni vedel, češ, da kaj takega ni bil zmogel, ki je igral med vojno v Rusiji zgodovinsko vlogo. Del občinstva je sprejel to izjavo z ironičnim smehom. Zagovornik je pa nadaljeval, da je vplival Simanovič kot Rasputinov tajnik ne samo neizobraženega mužika — pocifista, temveč tudi neposredno na ruskega carja in zgodovino Rusije. Po njegovem mnenju se ima Francija zahvaliti temu vplivu, da Rusija 1. 1916 ni sklenila z Nemčijo separatnega miru. "Odrešenik" Francije in Rusije se je pri tem zadovoljno smehljaj. Zagovornik je zaključil svoj govor s patetično izjavo, da je žid Simanovič preprečil separatni mir carske Rusije z Nemčijo, ker je bil prepričan, da bi bila zmaga Nemčije za židovski narod nesreča.

Simanovič in njegov sin sta bila oproščena, toda ne po zagovornikovi zaslugi, temveč zato, ker se sodišče ni moglo prepričati o njuni krivdi. Sodne stroške bo morala plačati sovjetska narodna banka.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzo-parnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. meseca in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenecov letno, a kvotni višjeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

BAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK

SOHOROVSKY ARETIRAN

Na Češkem je razpisana nagrada v znesku 30.000 Kč, katero dobi oni, ki izsledí defraudanta Sochorovskega, ki je poneveril tvrdki brata Mraček v Pragi 300.000 Kč, poleg tega je pa osleparil še druge ljudi. Seveda je marsikoga mikala visoka nagrada, za katero je zvedel tudi sprevednik spalnega vagona. Vasil Spaček. Mož se je peljal 3. julija z direktnim vlakom Praga-Rim. V Trbižu priklopijo temu vlakom vagon dunajskega brzo-vlaka. In v tem vagonu so bili med drugimi potniki tudi štirje Čehi. Med vožnjo so se sprli in Spaček si je zapomnil njihove obraze. Ko se je vrnil v Prago in zvedel, da iščejo oblasti defraudanta, ki je pobegnil s svojo ljubico in v spremstvu nekuj zakoncev, je prišel na policijo in spoznal na fotografijah Sochorovskega njegovo ljubico Adamcovo in zakonec Palmova.

Na prigovarjanje oškodovane tvrdke je sklenil Spaček obvestiti italijansko policijo o zasledovanem defraudantu. 10. julija se je znova odpeljal z direktnim spalnim vagonom in Rim. Tam je odšel na policijsko prefekturo in povedal, da stanuje defraudant najbrž v hotelu "Massimo d'Arelis" na Via Cavour. V Benetkah je namreč Spaček slišal, kako je češka družba govorila o tem hotelu. Uslužbenci omenjenega hotela so po fotografijah spoznali elegantne, bogate goste, stanujoče v I. nadstropju v treh krasnih sobah. Hotel sam je eden najlepših v Rimu. Policija je ugotovila, pod kakšnim imenom nastopa defraudant in njegova družba.

Policija je tudi ugotovila, da je odpotovala češka družba v Neapol. Spaček sam se je moral vrnil v Prago. Pred odhodom je naprosil odvojete tovaršila Červenega, na j odpotuje v Neapol, da bo pomagal policiji kot tolmač češčine. Rimska policija je takoj ukrenila vse potrebno in Sochorovskega so kmalu aretirali na otoku Capri. Mož je nastopal s svojo ljubico pod imenom Krasu. Defraudant je razmetaval denar s polnimi rokami, prirejal je sijajne bankete, v Rimu je plačal za en banket 3000 lir. Imel je tri potne liste, ki mu pa niso dosti pomagali, ker se ni dolgo veseli poneverjenega denarja.

Deček utonil pri kopanju. V vasi Kača pri Novem Sadu je pri kopanju utonil 11-letni Andrija Klara. Deček je zašel v globoko vodo in ker ni znal plavati, je utonil.

ŽENSKA ZMAGA.

Po stari navadi so smeli uživati kopel v jezeru londonskega Hideparka samo moški. Zdaj so dovolili to tudi ženskam. Angležinje so svedčano proslavile to zmago in je dobila prva kopalca spominsko zlato medaljo.

Napečite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

RAZPOSAJENKA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil G. P.

11 (Nadaljevanje.)

Obede je zavijal v gostilni ali pa jih pustil prinesiti domov, kadar ni imel dovolj časa.

Zelo samotno je bilo njegovo življenje. Nikogar ni imel, ki bi se brigal zanj. S svojimi tovariši je občasno le, kadar je bilo absolutno potrebno. Se vedno je bil samosvoj, zadovoljen značaj in zadnja bolesta ga je napravila za nekega posebnega.

Nikomur ni privoščil, da bi sočustvoval z njim ali pa ga tolažil v njegovi bolesti.

Bil je zopet zgoraj, na vrhu Wetterkogela. Telesni napor so mu delali dobro. Globoko in redno je dihal, ko se je bližal dobro znani mu planinski koči. Ko je prišel bližje, pa je naenkrat zastal njegov korak.

Skozi jasni zrak je videl kako se dviga dim iz dimnika kočice. Torej tam so bili navzoči tujci!

Motreče se ozri proti nebu.

Vreme je bilo jasno in čisto. Brez skrbi se lahko zopet napoti domov. Seveda bo moral par ur še korakati. Bil je lačen, a zopet gre zopet navzdol, kot da bi s tujimi ljudmi prebival v oni koči.

Tam, kjer je Eva zadnjikrat vzdihnila, ni maral menjavati nikakih bedastih in brezpomembnih besed.

V zadnjih letih je postal precej plah in sovražil je skoro ljudi. Počas se je obrnil, da odide zopet navzdol. Tedaj pa se je zganilo nekaj v skalah poleg njega. Obrnil se je ter pogledal tjakaj. Tam, na skalni steni je slonela mlada dama ter zrla proti njemu z velikimi, črnimi očmi. Nosi la gorski kožuh, a njeni bogati lasje niso bili pokriti. V njenih očeh je tičal čuden izraz, ki je takoj vzbudil njegovo pozornost. On je nekaj časa nepremično zrl v njene oči. Pod tem stalnim pogledom je prišla lahna rdečica v njen obraz, a kljub temu je vzdržala pogled, kot sačarana.

Lahek nemir se je zganil v njegovi duši. Nekaj ga je predrnilo iz preteklosti, a ni vedel dati temu pravega imena.

Urška Erlenhorst je stala nepremično, pod močnim utisom, katerega je izvajala nanjo močna ter zanimiva prikazen tujca.

Napravil je kretanje kot da hoče iti naprej. Premislil pa si je. Poglednil je klobuk ter stopil par korakov bližje.

— Ali potrebujete mene? Ali vam lahko kam pomagam? Vsako steblo tukaj poznam zelo dobro.

Urška se je vzravnila ter si obrisala oči, kot da hoče prepoditi varljivo sliko.

— Hvala vam. Moj oče in vodnik sta zgoraj v koči. Tam bomo prenočili in zjutraj gremo zopet naprej!

Pokazala mu je navzgor, na zasneženi vrh.

Will je stopil še bližje ter pustil počivati svoje velike, rjave oči na mladi deklici:

— To boste rajše opustili. Tura je preveč naporna za dame!

Vzravnila se je ter pokazala svojo močno, vitko postavo.

— Jaz bom že prenesla, — je vzkljnila ter ga goreče pogledala.

— Jaz nisem tako nežna in občutljiva kot druge dame

— Kljub temu — pa storite boljše, če tega ne storite. Ta zgoraj je mrk in temen tovariš — ki je zahteval že svoje žrtve.

Vse to je rekel tako temno in težko, da jo je postalo naravnost strah. Otrpela pa se je tega morečega občutka. Kaj neki je bilo na tem tujcu, da so bili njeni živci takoj razrahljani?

Vrgla je glavo nazaj.

— Zelo previdna sva, moj oče in jaz. Tudi vodnika imava s seboj!

— Vašega gospoda očeta bi ne smeli vzeti s seboj.

Nasmehnila se je pritajeno.

— Očeta vendar veseli, da grem povsod z njim!

Motreče se je ozri po njej navzdol. Izlegla je cvetoča in močna, ne tako nežna kot Eva. Kljub temu pa je imel mučen občutek, da bo šla ta mlada deklica navzgor na Wetterkogel. Hotel je to na vsak način preprečiti, a v naslednjem trenutku je opustil svojo namero, da gre zopet navzdol v dolino.

Gledal je krog sebe ter se zopet ozri v oči Urške.

Čuden izraz je ležal zopet v njih. Njegova, že leta tiha duša se je vzbudila k novemu življenju.

Njegova vroča narava se je zopet prebudila in nanovo vstala. V njegovih očeh je zažarelo in ta vroči pogled je prižgal tudi dušo Urške. Postala je nemirna ter se obrnila, da odide.

On pa ji je stopil na stran z odločno potezo.

— Dovolite mi, da vas spremim nazaj v kočico. Sprejeti boste morali mojo družbo, kajti jaz bom prenočil tu gori.

S tihim kimanjem glave je sprejela njegovo spremstvo. Ne da bi govorila, sta korakala naprej. Divji Urški je bilo čudno tesno krog srca. Ko je preje zagledala samotnega tujca, se je prestrašila, kajti ni domnevala, da bo našla tako visoko še kakšnega človeka?

Ta človek pa ji je močno imponiral. Ona si ni znala pojasniti svojega vedenja. Gore so bile najbrž krive njenega razdvojenega razpoloženja.

Will Volrat ni zapazil ničesar v izpremembi čustvovanja svoje spremljevalke. Dosti je imel opravka s samim seboj.

Prvikrat, odkar je stopila Eva v njegovo življenje ter zopet odšla iz njega, je napravilo žensko bitje velik utis nanj. Tam, kjer se je nekdo sesedla njegova Eva, je videl stati mlado žensko, ki je nameravala splezati na Wetterkogel.

Ta ženska je napravil nanj velik utis. Šel je z njo na vrh, še vedno črno sklenjen, da jo pregovori, naj ne gre naslednji dan na mrko goro Wetterkogel. Bil je prepričan, da jo bo zadela ista usoda kot Evo, če bo vztrajala pri svojem sklepu.

Vsled tega je tudi opustil namen, da gre zopet v dolino. Moral je ostati, kajti neka notranja sila ga je silila k temu.

V stalnem molku sta dospela do kočice.

Herr Erlenhorst je sprejel hčerko z veselim zmerjanjem.

— Ti nemna punca, kje pa zopet tičiš tako dolgo? Kaj hodiš vedno naokrog? Odpočij se rajše. Jutri naju čaka veliko dela!

— Ne huduj se, papa. Bila sem le nekoliko zunaj, da si ogledam ves položaj. Privedla sem družčino s seboj!

Stopila je na stran ter pustila nastopiti Volrata.

Oba gospoda sta si stala nasproti ter se merila z motrečimi pogledi v mraku, ki je že legal na zemljo.

Po kratki predstavitvi je povabil Erlenhorst gospoda profesorja, naj sede k pripravljeni večerji.

V takih oddaljenih pokrajinah ne dela človek toliko okoliščin. Kulturni človek se obnaša na potovanjih bolj prosto kot pa doma. V takih planinskih kočah pridejo skupaj razni ljudje. Vspričo velikanse narave se pozabi na predsodke, ki niso bistveni. Tam so ljudje zopet navadni ljudje — ničesar več.

Volrat je sedel za mizo kot samoposebi umevno. Tudi vodnik, ki je spoštljivo pozdravil Volrata, je sedel za mizo.

Primitivno jedilno orodje je šlo od roke do roke. Jed je dišala iz vrstno.

Pri gorskih partijah diši sploh najbolj vsoka tudi najbolj enostavna jed, katero znajo pripraviti hribovci.

Erlenhorst je pričel nato zabavati družbo ter pripovedovati različ-

ne dovipe. Celo preko resnega obraza Volrata je hušknul sempatam kak smehljaj.

Sempatam je romal njegov pogled v kot, kjer je nekdo nežala njegova Eva ter tudi izdihnila.

Urška je zapazila to. Sedela je, proti svoji navadi, zelo tiho med tremi moškimi ter ni mogla odvrniti svojih oči od zarjavelega obraza Will Volrata. Ta mož jo je strašno zanimal. Konečno je padla to v oči celo njenemu očetu. Nagovoril jo je.

— No, Urška, kaj pa je s teboj? Zakaj si tako molčala? Koncem konca nisi že trudna?

— Ne, papa, prav nič ne.

— Potem izgovori vendar kako besedo. Gospod profesor bo sicer mislil, da si gluha. Drugače znaš govoriti kot knjiga.

Urška je čutila, kako ji stopa kri v glavo pod pogledi profesorja. Nevoljna se je uprla temu, a ji ni prav nič pomagalo.

— Če molčim, — je profesor sam kriv, — je rekla odorno.

— Kako neki? — je vprašal Erlenhorst, ki je takoj pogledal vprašanje na Volrata.

— Ker je protestiral proti temu, da bi šla jutri zjutraj s teboj na goro.

Erlenhorst se je ozrl proti Volratu.

— Ali smatrate to za tako nevarno?

— Za damo brezpogojno!

— Moja hčerka pleza kot koza. Lažje pride gor kot jaz.

— Ostane pa vedno velik napor. Plezati navzgor je morda lahko, a plezanje navzdol je skrajno naporno. Moči dame najbrž ne bodo zadostale za to.

— Urška je zelo močna

Volrat je nameril svoje oči prosteče na starega gospoda.

— Kljub temu pa ji tega ne dovolite. Drugače se boste trpko kesali. Njegov čudno vsiljivi glas ni zgrešil svojega učinka.

— Nisem mislil, da bi mogla biti kaka nevarnost pri tej partiji, — je rekel Erlenhorst.

Volrat si je podprl glavo ter zrl mrko v temni kot.

— Tega mnenja sem bil tudi jaz nekdo, gospod Erlenhorst. Dosti bi dal za to, da bi mi kdo vzel to mnenje. Pred štirimi leti sem šel gor s svojo mlado ženo. Vse je šlo gladko. Srečno smo dospeli dol. Jaz nisem čutil nikakega izmučenja ter nisem niti slutil, kako naporna je bila pot za mojo ženo. Ob vznjožju ore se je česvestila.

Volrat je skočil pokonci ter stopil v senco. Na njegovem obrazu je bil videti, kako strašne bolečine ima pravzaprav.

Nekaj časa nato pa je nadaljeval z turobnim glasom:

— V isti noči mi je umrla in kes radi moje lahkomišljenosti me je gnal nemirnega naokrog izza onega dne.

Nastal je težak odmor, poln neizraženih besed.

(Dalje prihodnjic.)

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je torej namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

PRVI JESENSKI IZLET
dne 12. septembra 1930

3. oktobra: DRUGI JESENSKI IZLET
24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET
12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta

PRIHODNI IZLET

z motorno ladjo "VULCANIA"

dne 2. septembra 1930

Nadaljni izleti po isti progi:

8. oktobra — "VULCANIA" 23. novembra — "SATURNIA"
10. decembra — "VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tiskarno, preko katere so že sto in sto-tisoč potovalci v popolnem zadovoljstvu. Vsled 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK
42 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

POZOR, ROJAKI

Is naslova na lista, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne čakajte torej, da se vas opominja, temveč obnovite naročnino ad direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Germ,
Frank Janesh, A. Saffid.

Salida, Louis Costello.
Walsegan, M. J. Bayak.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blich, J. Bevidi,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar,
Cicero, J. Fablez.

Joliet, A. Ansel, Mary Bambich,
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellich.

Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich,
Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovič in
Jože Zelene.

KANSAS
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kiltzmler, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich.

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouše, Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouše.
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povša

Virginia, Frank Hrvatič.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Štok.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternblau.
Little Falls, Frank Masla.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Sobek, Chas. Karlinger, Anton Simcich, Math. Šlapnik.

Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše

Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Bresovec, V. Rovanskak.
Crafton, Fr. Machek.

Export, G. Previč, Louis Sapančič, A. Škerij.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.

Homer City in okolico, Frank Ferencack.
Irwin, Mike Panšek.

Johnstown, John Polanc, Martin Korosheta.
Krayn, Ant. Taušelj.

Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demahar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.

Midway John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakabe, Vinc. Arb.

in U. Jakoblich, J. Pogačar.
Presto, F. B. Demahar.
Reading, J. Pevče.

Steelton, A. Hran.
Unity Sta. in okolico, J. Škerij, Fr. Schifrer.

West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternal.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:
Williams River, Anton Švel.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Trtnik in Jos. Koren.
Racine in okolico, Frank Jelenc.

WYOMING
Rock Springs, Louis Zambhar.
Diamondville, F. Lambert.

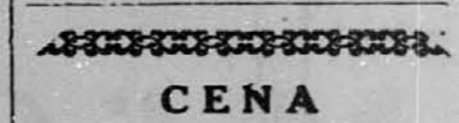
Kretanje Parnikov

Shipping News

6. avgusta: Berengaria, Cherborg	23. septembra: Bremen, Cherborg, Bremen
6. avgusta: President Harding, Cherborg, Bremen Deutschland, Cherborg, Hamburg	24. septembra: Mauretania, Cherborg, Hamburg America, Cherborg, Hamburg New York, Cherborg, Hamburg
7. avgusta: Columbus, Cherborg, Bremen	25. septembra: Dresden, Cherborg, Bremen
8. avgusta: Majestic, Cherborg Lapland, Cherborg, Antwerpen New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	26. septembra: France, Havre Homeric, Cherborg Pennland, Cherborg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova
9. avgusta: President Roosevelt, Cherborg, Bremen Milwaukee, Cherborg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova	27. septembra: Leviathan, Cherborg
13. avgusta: Mauretania, Cherborg Europa, Cherborg, Bremen Hamburg, Cherborg, Hamburg	1. oktobra: Aquitania, Cherborg President Harding, Cherborg, Hamburg Deutschland, Cherborg, Hamburg
14. avgusta: Stuttgart, Cherborg, Bremen	3. oktobra: Ile de France, Havre Europa, Cherborg, Bremen Olympic, Cherborg
15. avgusta: Paris, Havre Saturnia, Trst Homeric, Cherborg Westerland, Cherborg, Antwerpen Cleveland, Cherborg, Hamburg Statenland, Boulogne sur Mer, Rotterdam	4. oktobra: St. Louis, Cherborg, Hamburg New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Conte Blancmano, Napoli, Genova
16. avgusta: Aquitania, Cherborg Minnetonka, Cherborg	6. oktobra: Republic, Cherborg, Hamburg Resolute, Cherborg, Hamburg
19. avgusta: Leviathan, Cherborg, Bremen	8. oktobra: Vulcania, Trst Berengaria, Cherborg Columbus, Cherborg, Bremen President Roosevelt, Cherborg, Hamburg Hamburg, Cherborg, Hamburg
20. avgusta: France, Havre Bremen, Cherborg, Bremen George Washington, Cherborg, Bremen Albert Ballin, Cherborg, Hamburg	9. oktobra: Stuttgart, Cherborg, Bremen
21. avgusta: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen	10. oktobra: Paris, Havre Majestic, Cherborg Statenland, Boulogne sur Mer, Rotterdam Roma, Napoli, Genova
22. avgusta: Olympic, Cherborg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova	14. oktobra: Bremen, Cherborg, Bremen
23. avgusta: Minnekahda, Boulogne sur Mer	15. oktobra: Mauretania, Cherborg George Washington, Cherborg, Hamburg Albert Ballin, Cherborg, Hamburg
25. avgusta: Reliance, Cherborg, Hamburg	16. oktobra: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
27. avgusta: Ile de France, Havre Berengaria, Cherborg Columbus, Cherborg, Bremen America, Cherborg, Bremen New York, Cherborg, Hamburg	17. oktobra: France, Havre Homeric, Cherborg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
28. avgusta: Dresden, Cherborg, Bremen	18. oktobra: Leviathan, Cherborg Milwaukee, Cherborg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
29. avgusta: Europa, Cherborg, Bremen Majestic, Cherborg Pennland, Cherborg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	22. oktobra: New York, Cherborg, Hamburg
30. avgusta: Republic, Cherborg, Bremen St. Louis, Cherborg, Hamburg Conte Blancmano, Napoli, Genova	23. oktobra: Dresden, Cherborg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na evropskih cernikih:
PARIS 16. avg.; 1. septembra (1 A. M.) (4 P. M.)
FRANCE 20. avg.; 5. septembra (7 P. M.) (7 P. M.)
Ile de France 27. avg.; 12. sept. (Opoldne) (Opoldne)
Najkrajša pot po Salsnici. Vsakdo je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte katerakoli pooblaščenega agenta.

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE BEADER)
Stane samo \$2.—

Naročite za pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 15 Street
New York City

Vsak zastopnik leča potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnik rojakom toplo priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri meseca \$2.; za četrt leta \$1.50.
New York City je \$7. celo leto.
Naročnina na Evropo je \$7. za celo leto.